

Obsah

Úvod	9
----------------	---

ČÁST I

Historické kořeny politického systému	13
---	----

KAPITOLA 1

Ladislav Cabada

Politický systém první Československé republiky	15
---	----

1.1 Vznik Československa	15
------------------------------------	----

1.2 Základní principy politického systému	22
---	----

1.3 Politické strany	27
--------------------------------	----

1.4 Významné ústavní instituce	34
--	----

KAPITOLA 2

Ladislav Cabada

Česká a slovenská politika v období druhé republiky a druhé světové války	45
---	----

2.1 Druhá republika	45
-------------------------------	----

2.2 Protektorát Čechy a Morava	48
--	----

2.3 Slovenská republika	50
-----------------------------------	----

2.4 Zahraniční odboj	52
--------------------------------	----

KAPITOLA 3

Politický systém komunistického Československa	55
3.1 Vzestup komunistické strany a jeho historické souvislosti	55
3.2 Základní principy komunistického politického systému	63
3.3 Komunistický mocenský systém	74
3.4 Stranický systém a opoziční hnutí	79
3.5 Ústavní systém federální ČSSR	92
3.6 Národní výbory – hlavní instituce územní státní správy	103

KAPITOLA 4

K příčinám zhroutilí komunistického systému	113
4.1 Obecně k teoriím zhroutilí komunistického systému	113
4.2 Motivační krize – prvotní příčina kolapsu komunismu	115

KAPITOLA 5

Rozpadčeskoslovenskéfederace.	125
5.1 Ústavněprávní situace po převratu	125
5.2 Rozdíly politické kultury Čechů a Slováků	126
5.3 Rámcové politické podmínky	128
5.4 Výsledky parlamentních voleb 1992	129
5.5 ODS a HZDS – nutnost koalice	131
5.6 Příčiny česko-slovenského rozdělení	133

ČÁST II

Základní principy politického systému	139
---	-----

KAPITOLA 6

Antitotalitní podstata demokracie v České republice	141
6.1 Podstatné náležitosti demokratického právního státu	142
6.2 Svrchovanost lidu a demokracie	144
6.3 Většinový princip a jeho omezení	150
6.4 Právní stát a lidská práva	152
6.5 Parlamentarismus	160
6.6 Dělbá moci	162
6.7 Dichotomie ústavního textu a politické reality	163

KAPITOLA 7

Aspekty česképolitické kultury	167
7.1 Historické podmínky a vývoj české politické kultury	169

7.2	Rozdíly mezi českou a slovenskou politickou kulturou – příčina rozpadu státu?	172
7.3	Proměny české politické kultury po roce 1989	176
7.4	Perspektivy vývoje české politické kultury	184

KAPITOLA 8

	Zájmové skupiny a prostředkování zájmů	187
8.1	Intermediární systém České republiky: pojem, vznik, právní rámec	188
8.2	Organizované zájmy a proces transformace	191
8.3	Sociální partnerství	192
8.4	Aktéři sociálního partnerství (odborníky, zaměstnavatelské svazy, vláda)	195
8.5	Další intermediární instituce (občanská sdružení, církve, profesní komory)	199

KAPITOLA 9

	Systém politických stran a vnitrostranické rozhodovací procesy	205
9.1	Znovuzrození systému politických stran	208
9.2	Právní postavení, registrace a zákaz politických stran	208
9.3	Volební systém a chování voličů	209
9.4	Současný systém politických stran	212
9.5	Politická štěpení (cleavages) ve společnosti	217
9.6	Vnitrostranické rozhodovací procesy	220
9.7	Financování politických stran	221
9.8	Hlavní české politické strany	222

KAPITOLA 10

	Masmédia a prostředkování politiky veřejnosti	241
10.1	Právní rámec	242
10.2	Kontrolní instituce a licenční politika	243
10.3	Masmédia v politickém procesu	244

KAPITOLA 11

	Ústavní instituce a jejich funkce v politickém procesu	249
11.1	Institucionální konsolidace politického systému: obecné poznámky	250
11.2	Parlament	254
11.3	Prezident	266
11.4	Vláda	271
11.5	Zákonodárný proces	275
11.6	Soudní systém (<i>Karel Vodička, Karel Šimka</i>)	278
11.7	Veřejný ochránce práv	293

ČÁST VI

Komunální politika 297

KAPITOLA 12

Místní státní správa a samospráva 299

12.1 Historické tradice české státní správy a samosprávy. 300
 12.2 Současná státní správa a samospráva: systém a právní rámec 303
 12.3 Obce jako základní orgán místní samosprávy. 304
 12.4 Kraje jako regionální orgány samosprávy. 310
 12.5 Obce a jejich funkce v místní státní správě 317

KAPITOLA 13

Transformacepolitického systému ČR ve středoevropském kontextu. 321

13.1 Obecně k problémům tranzice postkomunistických zemí 321
 13.2 Konsolidace a její rizika 328
 13.3 Příklad konsolidačních úskalí: Slovensko 332
 13.4 Příznivý průběh konsolidace:ČR, Polsko, Maďarsko, Slovinsko. 335
 13.5 Je proces demokratické konsolidace v České republice nezvratný? . . 341

Prameny a literatura 355